

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. december 11.
(OR. en)

16701/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0458(NLE)

POLCOM 313
WTO 197
SERVICES 64

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. december 11.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 776 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unió által a Kereskedelmi Világszervezet 13. miniszteri konferenciáján a Kelet-timori Demokratikus Köztársaság WTO-hoz történő csatlakozásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2023) 776 final.

Melléklet: COM(2023) 776 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.12.11.
COM(2023) 776 final

2023/0458 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Unió által a Kereskedelmi Világszervezet 13. miniszteri konferenciáján a
Kelet-timori Demokratikus Köztársaság WTO-hoz történő csatlakozásával
kapcsolatban képviselendő álláspontról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által a Kereskedelmi Világszervezet (a továbbiakban: WTO) 13. miniszteri konferenciáján a Kelet-timori Demokratikus Köztársaság WTO-hoz történő csatlakozásáról szóló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló tanácsi határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó egyezmény (a továbbiakban: WTO-egyezmény)

A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó egyezmény (a továbbiakban: WTO-egyezmény) célja az egyezmény preambulumban említett célkitűzések elérése. Az egyezmény 1995. január 1-jén hatályba lépett.

Az Európai Unió (a továbbiakban: EU) az egyezmény részes fele.¹ Az egyezménynek emellett mind a 27 tagállam önállóan is részes fele. A WTO a WTO-egyezményben meghatározott eljárásokkal összhangban határozatokat hozhat.

2.2. A Kereskedelmi Világszervezet miniszteri konferenciája

A miniszteri konferencia a WTO legmagasabb szintű döntéshozatali szerve, amely legalább kétfévente ülésezik. A szabályok értelmében és a gyakorlatban a döntéseket konszenzussal hozzák meg.

A miniszteri konferencia következő ülésére 2024. február 26–29-én kerül sor Abu-Dzabiban (Egyesült Arab Emírségek).

2.3. A WTO miniszteri konferenciáján elfogadni tervezett jogi aktus, valamint a javaslat oka és célja

A WTO 13. miniszteri konferenciáján (MC13) a részes felek határozatot fogadhatnak el a Kelet-timori Demokratikus Köztársaság (a továbbiakban: Kelet-Timor) WTO-hoz történő csatlakozásról.

Befejező szakaszba érkeztek a WTO tagjai és Kelet-Timor közötti tárgyalások, melyek Kelet-Timor szervezetéhez történő csatlakozásának feltételeiről szóltak. A több éven át tartó tárgyalások akkor kezdődtek, amikor Kelet-Timor 2016-ban benyújtotta csatlakozási kérelmét a WTO-hoz.

A Bizottság azzal, hogy a Tanácshoz benyújtja jóváhagyásra Kelet-Timor WTO-hoz történő csatlakozásának feltételeit, kifejezésre juttatja azon véleményét, miszerint e feltételek a piacnyitási kötelezettségvállalások kiegyensúlyozott és ambiciózus csomagját jelentik, amely jelentős előnyöket fog biztosítani Kelet-Timor és WTO-beli kereskedelmi partnerei számára

¹ A Tanács 94/800/EK határozata (1994. december 22.) a multilaterális tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről (HL L 336., 1994.12.23., 1. o.).

egyaránt. Kelet-Timor csatlakozási kérelmét a WTO Általános Tanácsa legkevésbé fejlett országok (LDC-országok) csatlakozására vonatkozó iránymutatásának megfelelően bírálták el.

2.4. Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

A multilateralizmus az uniós kereskedelmi politika központi eleme, és az EU a megfelelő feltételek mellett támogatja harmadik országok WTO-csatlakozását.

2.5. Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival

Az EU külső tevékenységével és fejlesztéspolitikájával összhangban álló javaslat a multilaterális kereskedelmi rendszer részévé teszi Kelet-Timort, összhangban a WTO Általános Tanácsának a legkevésbé fejlett országok csatlakozására vonatkozó iránymutatásaival.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Általános megjegyzések

E javaslat célja, hogy lehetővé tegye az EU számára, hogy csatlakozzon egy esetleges konszenzushoz a WTO-n belül a miniszteri konferencia által elfogadni tervezett jogi aktusról, amely a Kelet-Timor csatlakozásáról szóló jogi határozatot tartalmazná.

Jóllehet még nem egyértelmű, hogy a WTO-tagoknak sikerül-e majd és milyen mértékben konszenzusra jutniuk a tervezett jogi aktussal kapcsolatban, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése² alapján a Tanácsnak előre meg kell határoznia az MC13-n az EU által képviselendő álláspontot.

A jelenlegi javaslat Kelet-Timor WTO-hoz történő csatlakozásáról szóló, a 13. miniszteri konferencián esetlegesen meghozandó határozatra vonatkozik. 2016-ban Kelet-Timor kormánya benyújtotta csatlakozási kérelmét a WTO-hoz. A Kelet-Timor csatlakozásával foglalkozó munkacsoportot 2016. december 7-én hozták létre. A munkacsoport hatodik ülésére 2023. október 11-én került sor. A további kereskedelemmel kapcsolatos területekre vonatkozó multilaterális tárgyalások még folyamatban vannak. 2023. márciusában a Bizottság az EU nevében lezárta a Kelet-Timor részéről teljesítendő, piacnyitásra vonatkozó átfogó kötelezettségvállalásokról folytatott kétoldalú tárgyalásokat. A WTO-csatlakozás várhatóan kedvezően és tartósan hozzájárul majd Kelet-Timor gazdasági reformfolyamatához és fenntartható fejlődéséhez. Az EU-nak támogatnia kell Kelet-Timor csatlakozását.

Mivel a tárgyalások jelenleg is folynak, a Bizottság várakozásai szerint a Tanácsnak akkor kell határozatot hoznia a tárgyalások eredményére vonatkozó uniós álláspontból, amikor a releváns szövegek helyzete a miniszteri konferencia elején vagy magán a miniszteri konferencián egyértelművé válik.

² Amennyiben a jelenlegi várakozásokkal ellentétben a konszenzus a WTO-egyezményt módosító nemzetközi megállapodás, illetve néhány WTO-tag által megkötendő plurilaterális nemzetközi megállapodás formáját ölténé, a Bizottság az EUMSZ 218. cikke (6) bekezdésének megfelelően megtenné a szükséges javaslatokat a szövegek elfogadását és azt követően, hogy azokat az MC13 keretében az MC13 és/vagy az érintett WTO-tagok megnyitnák elfogadásra.

A kezdeményezés teljes mértékben összhangban áll a hatályos szakpolitikai rendelkezésekkel. Hasonló határozatok készültek már a WTO miniszteri konferenciájának korábbi üléseire, így például legutóbb a WTO 2015-ben megrendezett 10. miniszteri konferenciájára³ is.

A WTO-hoz történő csatlakozás feltételeinek összefoglalása

Kötelezettségvállalások jegyzéke: áruk és szolgáltatások

Az árukra kivetett vámtarifák

Kelet-Timor vámjegyzéke 10 810 tarifacsoportból áll. Kelet-Timor tarifajegyzékének 100 %-ára kötelezettséget vállal, és a csatlakozás időpontjától alkalmazza a végleges kötött vámtételeket, az információtechnológiai termékekre vonatkozó egyes tarifacsoportokat (2027-ben 378-at, 2030-ban pedig 27-et) kivéve.

- Ipari áruk: A nem mezőgazdasági termékekre vonatkozó végleges kötött vámtételek átlaga 10,0 % (a legmagasabb, 80 %-os vámtételek a friss halra és a bambuszra vonatkoznak).
- Mezőgazdasági áruk: A mezőgazdasági termékekre vonatkozó végleges kötött vámtételek átlaga 15,7 % (a legmagasabb, 80 %-os vámtételek a kávéra és a kakaóra vonatkoznak).

Ezek az átlagos vámszintek nagyon ambiciózusak, figyelembe véve Kelet-Timor LDC-státuszát, valamint gazdaságának kis méretét és sebezhetőségét.

Szolgáltatások

Figyelembe véve az ország LDC-státuszát, Kelet-Timor szolgáltatásokra vonatkozó egyedi kötelezettségvállalásokról szóló jegyzéke nagyon átfogó és ambiciózus. Kelet-Timor a szolgáltatási ágazatok széles körében vállal piacra jutási és nemzeti elbánásra vonatkozó kötelezettségeket, ideértve többek között a szakmai, számítástechnikai és egyéb üzleti szolgáltatásokat, a kommunikációs szolgáltatásokat, az építőipari, forgalmazási, oktatási, környezetvédelmi, pénzügyi (biztosítási és banki), egészségügyi és szociális, turisztikai és utazással kapcsolatos szolgáltatásokat, szabadidős, kulturális és sportszolgáltatásokat, valamint szállítási szolgáltatásokat. Kelet-Timor emellett elkötelezi magát a szolgáltatások belföldi szabályozásáról szóló referenciadokumentum mellett.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

³ [pdf \(europa.eu\)](https://pdf.europa.eu)

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”⁴.

4.1.2. *A jelen esetre történő alkalmazás*

A WTO miniszteri konferenciáját megállapodás, nevezetesen a WTO-egyezmény hozta létre; a WTO-egyezmény IV. cikkének (1) bekezdése szerint a miniszteri konferencia jogosult bármely multilaterális kereskedelmi megállapodás hatálya alá tartozó valamennyi ügyben határozatot – köztük joghatással bíró határozatot – hozni.

A fent említett tervezett jogi aktusok joghatással bíró jogi aktusok, mivel azok a nemzetközi jogon keresztül hatást gyakorolhatnak az Unió jogaira és kötelezettségeire.

A tervezett jogi aktusok nem egészítik ki és nem módosítják a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. **Anyagi jogalap**

4.2.1. *Általános elvek*

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. *A jelen esetre történő alkalmazás*

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke.

4.3. **Következtetés**

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikke, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

⁴ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Kereskedelmi Világszervezet 13. miniszteri konferenciáján a Kelet-timori Demokratikus Köztársaság WTO-hoz történő csatlakozásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrákesi Egyezményt (a továbbiakban: WTO-egyezmény) az Unió az 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozat⁵ révén megkötötte, és a megállapodás 1995. január 1-jén hatályba lépett.
- (2) A WTO-egyezmény IV. cikkének (1) bekezdése és IX. cikkének (1) bekezdése szerint a Kereskedelmi Világszervezet (a továbbiakban: WTO) miniszteri konferenciája konszenzus útján határozatokat fogadhat el.
- (3) A WTO miniszteri konferenciája a 2024. február 26–29-i 13. ülésén határozatot fogadhat el Kelet-Timor WTO-hoz történő csatlakozásáról.
- (4) Helyénvaló meghatározni az Unió által a WTO miniszteri konferenciáján képviselendő álláspontot, mivel a határozatok kötelező érvényűek lesznek az Unióra nézve.
- (5) A Kelet-Timor WTO-csatlakozására irányuló tárgyalások 2016-ban kezdődtek meg. A Kelet-Timor csatlakozásával foglalkozó munkacsoportot 2016. december 7-én hozták létre. A munkacsoport hatodik ülésére 2023. október 11-én került sor. A további kereskedelemmel kapcsolatos területekre vonatkozó multilaterális tárgyalások még folyamatban vannak. 2023. márciusában a Bizottság az EU nevében lezárta a Kelet-Timor részéről teljesítendő, a piacnyitásra vonatkozó átfogó kötelezettségvállalásokról folytatott kétoldali tárgyalásokat. A WTO-csatlakozás várhatóan kedvezően és tartósan hozzájárul majd Kelet-Timor gazdasági reformfolyamatához és fenntartható fejlődéséhez. Az EU-nak támogatnia kell Kelet-Timor csatlakozását,

⁵ HL L 336., 1994.12.23., 1. o.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A WTO 13. miniszteri konferenciáján az Unió által képviselendő álláspont a következő:

Az EU csatlakozik a Kelet-Timor WTO-csatlakozásáról szóló határozat elfogadását célzó, a WTO-tagok által kialakított konszenzushoz.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*